

Pla de millora de la docència

Nova revisió de Magisteri per reduir el fracàs escolar

Ensenyament i Universitats pacten mesures per millorar la formació dels mestres

La reforma s'aborda abans que es gradui la primera promoció del pla Bolonya

MARÍA JESÚS IBÁÑEZ
BARCELONA

Alguna cosa està fallant quan, abans fins i tot que es gradui la primera promoció de mestres formats dins del marc de Bolonya, la Generalitat i els degans de les facultats catalanes d'Educació decideixen millorar –o «reformular», com diuen ells– aquests estudis. La formació universitària que reben els futurs docents d'educació infantil i primària, figures clau per combatre el fracàs escolar, segueix qüestionada, malgrat els bons propòsits fets fa quatre anys, quan les universitats van aprovar els plans d'estudis dels graus actuals. L'acord per a la revisió i impuls de la carrera, que presentaran d'aquí unes setmanes, en una compareixença conjunta, els consellers d'Ensenyament, Irene Rigau, i d'Economia i Coneixement, Andreu Mas-Colell, inclou des de millores metodològiques fins a convenis amb un seguit d'escoles perquè els estudiants ampliïn les seves possibilitats de dur a terme pràctiques.

Conscients dels dèficits que hi ha, algunes facultats s'han anticipat i apliquen des de principis de curs mesures per mirar d'augmentar la qualificació dels seus alumnes, abans que la Generalitat els digui com fer-ho. La Universitat de Barcelona (UB) i la de Lleida (UdL) han fixat, per exemple, límits en el nombre de faltes que poden cometre els alumnes en les proves de llengües (en el cas de la UdL, un 50% d'estudiants de primer curs d'infantil han suspès català). A la Universitat Autònoma de Barcelona s'ha optat per combatre el baix nivell d'anglès amb la creació d'un grau impartit en aquesta llengua.

NEGOCIACIÓ DIFÍCIL // L'acord entre Ensenyament, que fa anys que reclama un enduriment de la carrera, i Economia i Coneixement és fruit d'uns quants mesos de converses, en què també han participat les facultats», confirmen fonts de la secretaria general d'Universitats. La negociació, en tot cas, no ha estat fà-

cil: Rigau ha hagut de rebaixar algunes exigències inicials (com que els aspirants a ingressar a Magisteri tinguessin com a mínim una nota de 6 en llengües catalana i castellana) i les universitats han hagut d'acceptar que les coses no s'estaven fent del tot bé. «La primera promoció d'estudiants del pla Bolonya ha patit alguns problemes d'ajust», admet Albert Batalla, degà de la facultat de Formació del Professorat de la UB.

La que serà la primera generació de mestres amb quatre anys d'estudis universitaris –en lloc dels tres que van cursar els seus predecessors

de Magisteri– «ha rebut una formació generalista àmplia, ha fet més pràctiques que mai, però, en canvi, no se'ls ha preparat prou en les especialitats», admet Batalla. El degà, que reclama més suport de l'Administració «perquè no hi hagi tants professors universitaris en precari i perquè s'habilitin les inst allacions necessàries», creu que la clau de la millora passa per estreñer el contacte amb les escoles. «Això sí, abans d'això, els mateixos col·legis haurien de saber quin futur els espera», va afegir.

Però hi ha més problemes, expliquen professors responsables de formar els futurs mestres. D'entrada, el baix nivell de coneixements amb què els alumnes ingressen a la universitat (encara que això no és exclusiu dels estudiants d'Educació, admeten) i, a continuació, «la falta d'interès i de vocació que mostren molts», denuncien. «Potser també s'haurien de reformular el batxillerat i la selectivitat», suggereix Vicenta González, professora de castellà en Formació del Professorat de la UB.

MASSA APROVATS // I és que, fins fa poc, Magisteri estava considerada una carrera assequible i no eren pocs els que l'escollien perquè entenien que el pas per la universitat podia resultar-los raonablement fàcil. La taxa d'aprovat en primer curs respecte al nombre de matriculats és, de mitjana, superior al 80%, segons dades de l'Agència de Qualitat del Sistema Universitari. «Encara és massa alta», critica Glòria Jové, professora de Processos i Contextos Educatius a la UdL.

«Que se la consideri una carrera tan fàcil ha fet mal. En altres països d'Europa, com França o Finlàndia, en canvi, és una carrera que escullen estudiants brillants», lamenten els professors d'Educació. A més a més, una vegada aconseguit el títol, el tòpic diu que els mestres gaudeixen (almenys gaudien abans de les retallades) dels beneficis de la feina segura, un sou acceptable, bon horari laboral i dos mesos de vacances. ≡

la proposta

MÉS FORMACIÓ EN DIDÀCTICA

EL MÀSTER

➔ La consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, ha anunciat novetats (encara que no les ha concretat) en el màster de Formació del Professorat, la titulació que el 2009 va substituir el Certificat d'Aptitud Pedagògica (CAP). Aquest curs capacita els graduats en altres disciplines per impartir classes a ESO, batxillerat, formació professional i escoles oficials d'idiomes. L'objectiu, va dir Rigau la setmana passada al Parlament, és ampliar la seva formació en metodologies i didàctiques docents.

LA MILLORA CONTÍNUA

➔ El nou model de formació contínua del professorat, que aquest any ha apostat fort pels cursos impartits en els mateixos centres educatius, ja està donant els primers resultats satisfactoris, va dir Rigau en la mateixa intervenció. La consellera va prometre xifres concretes sobre el seguiment dels cursos en el període d'unes setmanes.

Glòria Jové fa una classe a alumnes de Ciències de l'Educació, a la UdL.

oportunitat perduda

LA REFORMA EDUCATIVA ► NI UNA PARAULA

La 'lleï Wert' eludeix tractar la millora del professorat

La llei orgànica de millora de la qualitat educativa (LOMCE) és una oportunitat perduda, lamenten pedagogs i polítics. D'entrada, explica Ismael Palacín, director de la Fundació Jaume Bofill, la proposta del Ministeri d'Educació no aborda un aspecte fonamental com és la formació dels professors. Tampoc presta atenció, denuncia, a les experiències contra

el fracàs escolar que s'han posat en pràctica de manera satisfactòria en comunitats autònomes i en països de tot el món. «La preparació dels mestres és determinant, però també ho és que el col·lectiu guanyi en autoestima i en reconeixement social», indica Palacín.

També la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, que fa mesos que reclama que s'endureixin els crite-

GRAN BARCELONA ▶ Un estudi diu que el mercat laboral s'americanitza → P. 38

LA PROPOSTA ▶ Set fotògrafs ofereixen les seves imatges més personals → P. 42

DEFOTO / RAMON GABRIEL

La generació del canvi

Estudiants i docents defensen la carrera, tot i que admeten marge de millora

M. J. I.
BARCELONA

Quan Gina Llobet va decidir que estudiaria per ser mestra d'educació primària, més d'un li va deixar anar allò de «**¿i què hi faràs tu allà? ¿Aprendre plastilina?**». Llobet, que ha tingut un expedient acadèmic brillant, és conscient que una de les seves moltes tasques els pròxims temps serà la de demostrar a la societat que «**la funció dels mestres va molt més enllà**». Sobre ella, i també sobre la seva companya de curs Anna Cruz, recaurà aviat –quan es graduïn, d'aquí a unes quantes setmanes– la responsabilitat de contribuir a prestigiar la carrera docent. Saben que hauran de «**canviar moltes coses**», admet Cruz, començant «**per la dinàmica d'alguns col·legis i d'alguns dels nostres futurs companys de treball**», afirmen les dues noies.

Alumnes de la primera promoció del pla Bolonya a la facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida, Llobet i Cruz asseguren sentir-se «**prou preparades**». «**És que Bolonya ha marcat un abans i un després**», sostenen convençudes. Estudiar Magisteri, insisteixen, ja no és «**en absolut fàcil**», diu Cruz, que es gradua amb l'especialitat d'Educació Especial. «**Ha sigut com fer un màster, però durant quatre anys**», afegeix Llobet, que ha escollit la menció d'anglès.

Glòria Jové, professora de totes dues en diferents cursos de la carrera i que va participar en la comissió encarregada d'elaborar l'actual pla d'estudis de la facultat, també creu que les coses seran diferents quan aquesta nova generació Bolonya es vagi integrant en el mercat laboral.

Nous models

«**El problema és que, fins ara, s'han estat reproduint models de l'escola tradicional, de l'escola de l'era industrial. Bolonya ha introduït la transdisciplinarietat i això s'anirà transmetent, a partir d'ara, amb aquestes noves promocions de mestres, a les escoles**», afirma aquesta professora de Processos i Contextos Educatius, amb més de 22 anys d'experiència com a docent universitària.

Vicenta González, professora de Llengua Castellana a la facultat de Formació del Professorat de la Universitat de Barcelona, formula una queixa que l'afecta de prop. «**Els alumnes arriben a la facultat havent estudiat molta descripció, molta teoria lingüística, però a l'hora d'escriure no se'ls entén**», lamenta. «**Cometen moltes faltes, no només d'ortografia, sinó també de concordança, de sintaxi, deixen frases inacabades i s'obliden dels verbs**», explica. Una de les claus per a la millora passa, en la seva opinió, perquè l'escola i l'institut posin més èmfasi en les habilitats comunicatives dels alumnes.

«**Sí, però també hi ha una responsabilitat dels professors uni-**

«Bolonya ha marcat un abans i un després», afirma una alumna que ja es gradua

«Els professors hauríem d'eleva més el nivell d'exigència», diu una pedagoga

versitaris, que, per començar, hauríem d'eleva encara més el nivell d'exigència», postilla Glòria Jové. El professorat de la seva facultat, de fet, està convocat la setmana que ve a una reunió per consensuar criteris i mirar d'ajustar la taxa d'aprovat a les capacitats reals dels alumnes. Una de les mesures que es presentaran és, a més a més del nou doble grau d'infantil i primària, que s'imparteixin classes en anglès.

A més a més, afegeix, «**no tot hom serveix per treballar com a mestre**». És cert que cada docent ha de tenir el seu propi estil, però «**aquesta és una professió que també ha de ser un projecte vital i és fonamental que hi hagi sempre apetit per la millora**», sentència. ≡

ris d'accés a la professió docent, considera que la LOMCE hauria d'haver tractat aquesta qüestió. «Si els informes europeus i de l'OCDE coincideixen que la clau per a la millora del sistema educatiu és la formació inicial del professorat i els mecanismes de selecció de professors en cada centre, ¿per què aquesta llei no ho aborda?», va preguntar Rigau al ministre José Ignacio Wert en una reunió mantinguda el mes de desembre passat.

La Generalitat entén que «d'acord amb totes aquestes recomanacions internacionals», el primer que s'ha d'analitzar és «com s'ha de formar els nous professors». «És una qüestió fonamental, més

La consellera Rigau proposa realitzar entrevistes personals als aspirants a ingressar a les facultats

enllà de les innovacions pedagògiques, que al nostre entendre podria contribuir molt a la millora de la qualitat educativa, que és, en definitiva, el que tots perseguim», va declarar Rigau en una entrevista publicada per aquest diari el mes de gener passat.

I tan important com això: la vocació docent. Si, com preveu la reforma educativa del ministre Wert, cada facultat podrà realitzar les seves pròpies proves d'accés, ¿per què no s'aprofita per incloure alguns requisits en el cas de les d'Educació? «Hi hauria d'haver entrevistes personals als aspirants, per poder determinar la seva vocació», opina la consellera Rigau. ≡